

Kako roditelji da pomognu detetu koje trpi nasilje?

Za početak razgovarajte sa detetom i ozbiljno shvatite svaku naznaku problema jer je za dete teško priznati roditeljima da je neko od njihovih vršnjaka nasilan prema njemu.

Recite mu da ste uz njega, da vam je drago da vam se poverilo i da je vrlo hrabra odluka pričati o tome. Uverite ga da ćete preduzeti sve što možete da nasilje prestane.

Pomozite detetu da razvije sposobnost da se odupre nasilniku. Smislite mali scenario za susret sa nasilnikom.

Obratite se što pre razrednom starešini ili stručnom saradniku u školi. Zahtevajte od njega da razmotri problem nasilništva na odeljenskim zajednicama.

Recite mu da ste uz njega, da vam je drago da vam se poverilo i da je vrlo hrabra odluka pričati o tome. Uverite ga da ćete preduzeti sve što možete da nasilje prestane.

Naučite ga kako da zatraži pomoć odraslih kada se boji nasilnika. Uverite dete da prijava nasilničkog ponašanja nije isto što i tužakanje.

Pomozite mu da razvije socijalne veštine, da nauči da se bori za sebe bez uzvraćanja nasilja.

Postavljajte detetu pitanja koja mu mogu pomoći da nauči da samostalno reši problem. Npr. „šta ti misliš da treba učiniti u ovoj situaciji?“ ; „ako odabereš određeno rešenje, koje će biti posledice takvog izbora?“

Pomozite razvoj talenata i pozitivnih osobina vašeg deteta uključujući ga u vannastavne aktivnosti koje ga privlače. To može pozitivno uticati da dete bude sigurnije u sebe i svoje sposobnosti.

Šta roditelji ne bi trebalo da rade:

Ne podstičite fizičku osvetu (npr: „samo ti njega udari“; „vrati mu dva puta jače“) kao rešenje problema. Udaranje drugog učenika verovatno neće rešiti problem, a vaše dete može dobiti kaznu, ili se situacija može još pogoršati tako što će učenik koji je nasilan prema vašem detetu biti revoltiran i još ga više maltretirati.

Nikada nemojte reći detetu da ignoriše problem nasilja.

Nemojte kriviti dete za to što mu se dešava.

Kako roditelji da pomognu detetu koje se ponaša nasilno?

Razgovarajte sa detetom. Pokušajte da nađete uzrok neprimerenog ponašanja.

Preispitajte sopstveni vaspitni stil (razmislite da li previše kažnjavate dete ili mu kojim slučajem, previše dopuštate i ne postavljate granice i zahteve).

Budite dobar primer i model ponašanja! Rešavajte porodične nesporazume i konflikte razgovorom, argumentima i dogovorom.

Pobrinite se za delotvorne, nenasilne posledice koje odgovaraju ozbiljnosti dela koje je dete učinilo kao i njegovom uzrastu (na primer: dodatne obaveze kod kuće, oduzimanje povlastica, privremene zabrane...)

Važno

Telesno kažnjavanje nije delotvorno jer nosi poruku da je nasilje odgovor jačeg - u ovom slučaju roditelja.

Uskraćivanje nečeg što dete voli izgleda kao primerenija posledica za neprihvatljivo ponašanje.

Posramljivanje ili etiketiranje („bio si zao“, „grozno se ponašaš“...) mogu dovesti do toga da se dete i dalje nasilnički ponaša ali da se više trudi da to sakrije i na taj način izbegne kaznu.

Stavite detetu do znanja da nećete tolerisati takvu vrstu ponašanja. Pokušajte da mu objasnite da njegovo ponašanje čini drugu decu nesretnom. Ne prihvatajte objašnjenje tipa: „samo sam se šalio sa drugom“.

Budite dosledni u pravilima i disciplini!

Zajedničkim snagama postavite pravila ponašanja (najbolje je za početak da ih zapišete), i pridržavajte ih se. Kada dete prekrši pravilo, objasnite zašto ste ga kaznili, i kako može to da popravi.

Navedite dete da razmisli kako da „popravi štetu“ i umanji bol koju je naneo svojim ponašanjem. Deca treba da osećaju da greške mogu popraviti. Pomozite im da uče iz svojih grešaka.

Omogućite vašem detetu da „čini dobro“.smišljajte zajedno sa njim načine da pomaže u kući, u školi (drugovima i drugaricama)...dajte detetu male zadatke kako bi se osećalo važnim i korisnim. Deca moraju verovati da su u stanju nešto da promene, da mogu dati svoj doprinos.

Pronađite zajedničku zabavu u druženju i igrama bez nasilja.

Pomozite detetu da pronađe rešenje, tj. način da se incident ne ponovi. Pitajte ga jednostavna pitanja: „šta si uradio? Šta te je navelo na to? Možeš li drugačije reagovati? Kakav uticaj imaju tvoji postupci na druge ljude? Kakav uticaj imaju na tebe? Sad kad smo shvatili koja su osećanja u pozadini tvog postupka, možeš li smisliti neki način da drugačije reaguješ sledeći put? Kako ćeš postupiti? „

Pomozite im da savladaju empatiju - sposobnost da se užive u tuđa osećanja.

Dete može naučiti da prepozna tuđa osećanja (tugu, povređenost) i može naučiti da zamisli kako se taj neko oseća. Postavljajte mu pitanja kao: „kako si se osećao kad si pomogao petru?“ „kako si se osećao kad si povredio marka?“ „šta misliš, kako se on osećao u tom trenutku?“.

Svaki put kada vaše dete odabere nenasilno odgovorno ponašanje, pohvalite ga za napore koje ulaže u promenu svog ponašanja.

Pomozite mu da nauči mirne načine ophođenja sa vršnjacima, da rešava problem na nenasilan način.

Vežbajte dobre socijalne veštine (na pr. Deljenje stvari sa drugima, obraćanje pažnje na tuđa osećanja, ponašanje prema drugima na način na koji želimo da se drugi ponašaju prema nama...)

Pojačajte nadzor nad decom.

Deca bez nadzora se osećaju nesigurno. Saznajte šta radi, sa kim se druži i gde se kreće. Zajedničkim dogovorom odredite pravila koja se tiču njegovih aktivnosti i izlazaka.

Vaš napor da smanjite agresivno ponašanje deteta veliki je ulog u njegovu budućnost.

deca koja su agresivnog ponašanja često prolaze bez posledica, čak mogu biti prividno popularnija među vršnjacima, ali sa godinama se ta situacija menja i posledice za takvu decu postaju sve ozbiljnije.